

híradó

TÓBA TART A NÁSZMENET

A tavasz első nagy megmozdulásai közé tartozik a békák vándorlása a telelőhelyekről a szaporodásra alkalmas vizek felé. Az első ébredők a mocsári békák, majd rövidebb később az erdei és gyepi békák is útra kelnek, de a vándorlás akkor érkezik a leglátványosabb szakaszához, amikor a varangyok is csatlakoznak a „nászmenethez”.

A varangyok az év legnagyobb részében szárazföldi életmódot folytatnak: árnyas erdők mélyén, kertek alján vadásznak kisebb-nagyobb gerinctelenekre. A szaporodáshoz azonban nekik is vízre van szükségük, ezért kora tavasszal tömegesen keresik fel az élőhelyük közelébe eső vizeket. A kicsiny felületű, eldugott erdei tavacskákban április elején elképesztő a békasűrűség, noha a valódi békák ekkorra már visszavonultak, s csak kocsonyás petecsomóik lebegnek a víz színén, mint áttetsző, kövér szőlőfürtök. A szélrózsa minden irányából érkeznek a

varangyok, halálmegvető bátorsággal szelve át az útjukat keresztező autópályákat. Mivel az egyébként éjszakai életmódot folytató állatok nagy része ilyenkor nappal is folytatja a vonulást, a forgalom erősen megtizedeli a védett kétélűeket. A szaporodóhelyeken tülekedő és az aszfalton szerencsétlenül járt példányok

nagy száma alapján úgy gondolhatnánk, hogy érdeinkben valóságosan hemzsegek a varangyok, ám a látszat csal. Kevés az olyan háborítatlan vizes élőhely, amely biztonságos színteret nyújt az ebihalak felnevelkedéséhez, ezért a békák egy-egy alkalmas tavacskában nagy tömegben zsúfolódnak össze, ám a párzás végeztével szétszélednek, tehát ilyen sűrűségben másutt sehol sem láthatók. Indokolt tehát a szigorú természetvédelmi oltalom, akárcsak a vándorlás megkönnyítése érdekében évről évre szervezett mentőakciók.

színteret nyújt az ebihalak felnevelkedéséhez, ezért a békák egy-egy alkalmas tavacskában nagy tömegben zsúfolódnak össze, ám a párzás végeztével szétszélednek, tehát ilyen sűrűségben másutt sehol sem láthatók. Indokolt tehát a szigorú természetvédelmi oltalom, akárcsak a vándorlás megkönnyítése érdekében évről évre szervezett mentőakciók.

színteret nyújt az ebihalak felnevelkedéséhez, ezért a békák egy-egy alkalmas tavacskában nagy tömegben zsúfolódnak össze, ám a párzás végeztével szétszélednek, tehát ilyen sűrűségben másutt sehol sem láthatók. Indokolt tehát a szigorú természetvédelmi oltalom, akárcsak a vándorlás megkönnyítése érdekében évről évre szervezett mentőakciók.

M. Á.

ÉLŐ ÖRÖKSÉGÜNK 2001

A Környezetvédelmi Minisztérium 2001-ben ötödször hirdette meg az „Élő örökségünk” természetvédelmi pályázatot a középiskolás korosztály (14–18 évesek) számára. A pályázat célja változatlan volt: elősegíteni az élővilág megőrzésére irányuló kutatásokat, és ösztönözni a diákokat a helyes ökológiai szemlélet kiépülésére.

Az „Élő örökségünk” pályázaton a VADON magazin különdíját Németh Virág (Széchenyi István Gimnázium, Dunaújváros) Vízország című fotója nyerte.

PETÉNYI S. JÁNOS EMLÉKEZETE

Gondolatébresztő könyv látott napvilágot egy igazi természettudós–politizorról, a magyar madártan „atyjáról”. A Mészáros Ferenc által összeállított kötet hű képet fest Petényi munkásságáról. Szerepel benne hiteles életrajza, annak a hihetetlen küzdelemnek a leírása, amellyel sikerült hazánkat természettudományos szempontból megismernie. Külön érdekessége a könyvnek, hogy helyet kapott benne Herman Ottónak Petényiről írt tanulmánya, valamint magának Petényinek jó néhány érdekes, eredeti megfigyeléseken alapuló írása is. (Petényi Salamon Jánosról hosszú életrajzot közöltünk a Természet 1995/10 számában.)

K.Zs.

(Petényi S. János emlékezete, MTM – Tudománytörténeti Intézet, 2000)

PETÉNYI S. JÁNOS EMLÉKEZETE

születésének 200. évfordulóján

KÖNYVNYERTESEINK

Bozsi Mária – Besenyőtelek
Fodor József – Kaposvár
dr. Horváthné Idei Tímea – Győr
Jakus Mónika – Budapest
Kolozsvári Tünde – Kunhegyes
Kiss Gyöngyvér – Budapest
Lukács Zoltán – Budapest
Muzslai István – Iharos
Nagy Lajos – Kaposvár
Oroszi Judit – Kecskemét
Szabó Attila – Balassagyarmat
Szabó Gabriella – Budapest
Töröcsvári Linda – Budapest
Takács Pálné – Sárbogárd
Waldimbret Ottó – Órbottyán